

Dosar nr. 2r-212/22
2-19111159-01-2r-14042022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – E. Badan-Melnic
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Eugenia Bătrîncea (Volentir),
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate
nr.51/319, împotriva lui Valeriu Volentir, Elenei Volentir, Eugeniei Volentir și Mihail
Volentir cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Eugenia Bătrîncea
(Volentir) și restituit apelul,

c o n s t a ț ă:

La 05 iulie 2019 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației
Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/319, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valeriu Volentir, Elenei Volentir, Eugeniei Volentir și Mihail Volentir cu
privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru acțiunea
a fost admisă. S-a încasat în mod solidar de la Valeriu Volentir, Eugenia Volentir și
Mihail Volentir în beneficiul APLP nr.51/319 suma de 38577,69 de lei cu titlu de
datorie pentru consumul energiei termice în perioada de până în luna mai 2019, pentru
apartamentul nr. 57 din str. Sarmizegetusa 43/2, mun. Chișinău. S-a încasat în mod
solidar de la Valeriu Volentir, Eugenia Volentir și Mihail Volentir în beneficiul SA
„Termoelectrica” suma de 1157,33 de lei pentru compensarea cheltuielilor de plată a
taxei de stat. S-a încasat în mod solidar de la Valeriu Volentir și Eugenia Volentir în
beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 100 de lei pentru compensarea cheltuielilor
de citare publică. În partea pretențiilor formulate de SA „Termoelectrica”, în interesele
APLP nr.51/319, împotriva Elenei Volentir procesul civil s-a încetat.

Nefiind de acord cu hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul
Centru, la 03 decembrie 2021 Eugenia Bătrîncea (Volentir) a depus cerere de apel
nemotivată, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea

integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii ca neîntemeiată și depusă peste termenul de prescripție.

Prin încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Eugenia Bătrînca (Volentir) și restituit apelul ca depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d. 99-101).

La 22 martie 2022 Eugenia Bătrînca a depus recurs împotriva încheierii din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii instanței de apel, admiterea cererii de repunere în termen a apelului, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 104-105).

Recurenta Eugenia Bătrînca a indicat că în motivarea cererii de repunere în termen a apelului a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că conform Registrului de evidență a populației ea și-a schimbat viza de domiciliu. Începând cu anul 2016, după căsătorie, ea nu locuiește pe adresa la care a fost citată de către instanța de fond, iar Valeriu Volentir și Mihail Volentir nu au informat-o despre existența litigiului, ei aflându-se în relații ostile. Astfel, nu cunoștea despre litigiu și examinarea acțiunii, nici despre existența a careva restanțe față de reclamant.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 03 februarie 2022 și la 07 martie 2022 a expediat-o recurenteii Eugeniei Bătrînca (f.d. 102), însă la materialele cauzei nu sunt date despre recepționarea actului judecătoresc respectiv. Prin urmare, recursul depus la data de 22 martie 2022 se consideră în termen.

La 14 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat părților copia recursului declarat de Eugenia Bătrînca împotriva încheierii din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Până la examinarea recursului, acestea nu au făcut uz de dreptul său procedural și nu au depus referințe în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs (f.d. 110).

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a-l admite din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

După cum denotă actele cauzei, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă acțiunea depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr.51/319, împotriva lui Valeriu Volentir, Elenei Volentir, Eugeniei

Volentir și Mihail Volentir cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 18 martie 2021 (f.d. 68).

Totodată, este cert faptul că Eugenia Bătrîncea nu a fost prezentă la ședințele de judecată care au avut loc în cadrul examinării cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată.

Materialele dosarului atestă că despre examinarea cauzei părțile, inclusiv Eugenia Bătrîncea, au fost citate cu aviz de recepție pe aceeași adresă, însă plicurile au fost restituite instanței cu mențiunea „nereclamat”. Astfel, plicul cu corespondența expediată Eugeniei Bătrîncea la adresa mun. xxxxx de asemenea, a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat”.

În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Instanța de recurs consideră necesar de a remarca și prevederile art. 108 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală. Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspândit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară.

Astfel, în legătură cu faptul că corespondența expedită părților a fost restituită ca nereclamată, instanța de judecată a dispus citarea publică a acestora, inclusiv a Eugeniei Bătrîncea (f.d. 62).

Totodată, Colegiul remarcă că drept temei de repunere în termen a apelului a fost indicat de către apelanta Eugenia Bătrîncea faptul că nu a cunoscut despre existența litigiului, deoarece a fost citată pe adresa anterioară, unde nu locuiește din anul 2016, în timp ce, după căsătorie și-a schimbat domiciliul, iar despre citarea publică nu a cunoscut.

Verificând exercitarea procedurii legale de către instanța de apel, în vederea răspunderii la argumentele apelantei aduse în favoarea repunerii în termen a apelului, Colegiul atestă că această procedură a fost una defectuoasă, or prima instanță nu a întreprins suficiente măsuri în vederea stabilirii locului de aflare sau a domiciliului Eugeniei Bătrîncea pentru citarea ei legală.

În acest sens, instanța de recurs reține că Eugenia Bătrîncea a fost citată la adresa indicată de SA „Termoelectrica” în cererea de chemare în judecată conform datelor din Registrul bunurilor imobile - mun. xxxxx, unde figurează ca proprietari și ceilalți pârâți Valeriu Volentir, Elena Volentir, Eugenia Volentir și Mihail Volentir (f.d. 13), plicul cu corespondența fiind restituit instanței cu mențiunea „nereclamat”.

Conform datelor din buletinul de identitate, a cărui copie a fost anexată la cererea de apel, Eugenia Bătrîncea își are domiciliu pe adresa – xxxxx

Suplimentar, Colegiul menționează că adresa Eugeniei Bătrîncea - mun. xxxxx, este indicată în „materialele dosarului” din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, la rubrica „participanții la proces”.

Modul de organizare și conținutul informațional al Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor este stabilit prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 794 din 01 august 2018

Conform pct. 51, 52 din Regulamentul menționat, pentru asigurarea actualizării operative și automate a conținutului informațional al sistemului informațional judiciar cu informație veridică, poate fi efectuată interacțiunea și sincronizarea datelor cu alte sisteme informaționale, importându-se automat sau exportându-se date spre verificare și/sau completare a conținutului informațional al sistemului informațional judiciar.

Sistemului informațional judiciar asigură interacțiunea și schimbul de date cu Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației”.

Registrul de stat al populației reprezintă un sistem integrat unic de evidență automatizată a cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor străini, persoanelor fără cetățenie, cetățenilor străini domiciliați permanent și temporar pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a cetățenilor Republicii Moldova, stabiliți permanent sau temporar peste hotare. Registrul de Stat al Populației este destinat colectării, stocării, actualizării și analizării datelor cu privire la persoanele fizice, care prezintă obiectul înregistrării, cu prezentarea informației organelor administrației publice, altor persoane fizice și juridice.

În activitatea sa, pentru efectuarea citării corespunzătoare a participanților la proces, instanțele de judecată preponderent se conduc de datele indicate în „materialele dosarului” din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, rubrica „participanții la proces” și doar în lipsa informației cu privire la domiciliul părții în proces, se ia în considerare datele din cererea de chemare în judecată.

În pofida acestui fapt, instanța de judecată la notificarea Eugeniei Bătrîncea a expediat citațiile, precum și dispozitivul hotărârii primei instanțe pe o altă adresa, unde aceasta nu locuiește din anul 2016.

Concluzionând supra celor expuse, instanța de recurs atestă cu certitudine că procedeele de citare a Eugeniei Bătrîncea a fost unul defectuos și a eșuat, fiind efectuat pe o altă adresă, iar ca urmare citarea acesteia prin intermediul publicității nu a fost necesară și justificată.

Argumentele de citare legală au fost indicate de către Eugenia Bătrîncea în cererea de apel și au fost invocate drept motiv de repunere în termen a apelului, argumente care instanța de apel la punerea pe rol a apelului trebuia să le verifice și să le supună unei analize în actul judecătoresc emis. Dimpotrivă, instanța de apel la examinarea cererii de repunere în termen a apelului s-a limitat la datele din extrasul Registrul bunurilor imobile, care, conține informația oficială care confirmă înscrisurile referitoare la bunul imobil, restricțiile înregistrate și titularii acestora și nu indică la domiciliul de fapt al persoanei. Instanța de apel la examinarea cererii cu privire la repunerea în termen a apelului s-a limitat la constatarea că apelanta nu a invocat niciun temei în sensul art. 116 Codul de procedură civilă, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și ar constitui temei pentru repunerea în

termen a apelului, constatând că ar lipsi motivația în cererea depusă privind repunerea în termen și că instanța este în imposibilitate de a da o apreciere.

În cadrul dreptului la un proces echitabil se analizează dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri judiciare de a prezenta instanței observațiile, argumentele și mijloacele sale de probă, coroborat cu dreptul fiecărei părți ca aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv. Cu privire la aceste aspecte, obligația instanței de motivare a deciziilor sale este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea lor.

În pofida acestui fapt, instanța de apel la pronunțarea asupra argumentelor din cererea de repunere în termenul de atac urma în conformitate cu prevederile legii să se dedice unei analize efective a temeiurilor, argumentelor și probelor, fără a prestabili relevanța acestora. Argumentul instanței de apel privind citarea publică a apelantei nu constituie un indiciu absolut de respingere a cererii de repunere în termen a apelului.

În cazul de față instanța de apel a evitat să examineze temeinicia cererii de repunere în termen a apelului în raport cu circumstanțele cauzei, limitându-se arbitrar că Eugenia Bătrîncea nu a avut nici un argument referitor la omiterea termenului de atac.

Așadar, prin lipsa examinării temeiniciei argumentelor invocate mai sus, se constată că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv în această parte.

Constatând toate cele relatate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conturează o opinie tendențioasă a instanței de apel de respingere formală a cererii, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu, fără a răspunde la toate temeiurile invocate de Eugenia Bătrîncea, ignorând nemotivat unele afirmații.

În atare situație, instanța de recurs apreciază că recurente Eugenia Bătrîncea nu i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că recurent a nu a reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considera necesare în vederea apărării punctul ei de vedere (cauza Blücher vs. Republica Cehă, hotărârea din 11 ianuarie 2005, cauza Carmel Saliba vs Malta, hotărârea din 29 noiembrie 2016, § 65)

Concluzionând cele expuse, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiat recursul declarat de către Eugenia Bătrîncea, motiv pentru care acesta necesită a fi admis, casată încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar reținând că erorile judiciare analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază, cauza urmează a fi restituită spre rejudecare la etapa de primire a cererii de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art.427 lit. b), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Eugenia Bătrîncea (Volentir).

Se casează încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termolelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate

nr.51/319, împotriva lui Valeriu Volentir, Elenei Volentir, Eugeniei Volentir și Mihail Volentir cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Gervas